

Sygn. akt II AKa 321/21

Sygn. akt II AKa 321/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Dorota Radlińska

Sędziowie: SA – Katarzyna Capałowska

SO (del.) – Anna Grodzicka - spr.

Protokolant: st. sekr. sąd. Marta Kamińska

przy udziale prokuratora Gabrieli Marczyńskiej-Tomala

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2023 r.

sprawy B. S. , syna B. B. i S. K. z d. H., urodzonego (...) w Singapurze

oskarżonego o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 8 marca 2021 r., sygn. akt VIII K 181/19

utrzymuje w mocy wyrok w zaskarżonej części;

zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze ustalając, że wchodzące w ich skład wydatki ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 321/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 8 marca 2021 r., sygn. akt VIII K 181/19.

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

w całości

na niekorzyść

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	Uchylenie	#	Zmiana
---	-----------	---	--------

Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)	

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiąże o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	<p>Obraza przepisów postępowania mająca wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 410 k.p.k. polegająca na pominięciu przy dokonywaniu ustaleń faktycznych, odnośnie do przebiegu procesu resocjalizacji oraz pozytywnej prognozy związanej z zachowaniem skazanego, opinii dyrektora Aresztu Śledczego w Radomiu co do odbywania kary pozbawienia wolności przez oskarżonego.</p> <p>Rażąca niewspółmierność orzeczonej kary w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności, która to kara nie uwzględnia w należyty sposób i nie nadaje właściwego znaczenia okolicznościom łagodzącym odpowiedzialność karną, takim jak młody wiek sprawcy oraz pozytywna prognoza po odbyciu kary pozbawienia wolności orzeczonej w innej sprawie za podobne przestępstwo popełnione w tym samym okresie (tj. od 14 sierpnia 2018 r. do 20 sierpnia 2018 r.), w którym dopuścił się on czynu będącego przedmiotem niniejszego postępowania, co skutkowało błędnym przyjęciem, że konieczna jest ponowna resocjalizacja oskarżonego w warunkach zakładu karnego, albowiem nie będzie on przestrzegał porządku prawnego,</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadne</p>

	<p>co w konsekwencji doprowadziło do orzeczenia wobec oskarżonego kary, która pozbawia go możliwości ubiegania się o udzielenie zezwolenia na jej odbycie w systemie dozoru elektronicznego oraz nie spełnia wszystkich dyrektyw wymiaru kary określonych w art. 53 k.k.</p>	
<p>Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Zarzut obrazy art. 410 k.p.k. jest niezasadny.</p> <p>Nie ma racji obrońca twierdząc, że Sąd I instancji pominął przy dokonywaniu ustaleń faktycznych związanych z przebiegiem procesu resocjalizacji oskarżonego opinię Dyrektora Aresztu Śledczego w Radomiu (k. 700-701), co doprowadziło do orzeczenia wobec oskarżonego rażąco surowej kary, która nie spełnia dyrektyw wymiaru kary określonych w art. 53 k.k. Wprawdzie uzasadnienie wyroku nie zawiera oceny tego dowodu, co nie oznacza, że dowód z opinii został przez Sąd I instancji pominięty w toku wyrokowania. Brak odniesienia się przez Sąd pierwszej instancji do wspomnianej opinii nie może być utożsamiany z uchybieniem opartym na treści art. 410 k.p.k., a polegającym na nieuwzględnieniu wszystkich okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej.</p> <p>Obrazy art. 410 k.p.k. nie można postrzegać w tym, że określone dowody po ich przeprowadzeniu nie stały się podstawą ustaleń. Obraza przepisów postępowania skutkuje zmianą orzeczenia lub jego uchyleniem jedynie wówczas,</p>		

gdy zarzucane uchybienie mogło mieć wpływ na treść orzeczenia. Możliwość wpływu powinno się oceniać z zastosowaniem tzw. testu negatywnego, czyli dokonując ustalenia czy gdyby do uchybienia nie doszło, zapadło by takie samo orzeczenie, które wydano pomimo zaistnienia uchybienia.

Formułując zarzut obrazy art. 410 k.p.k. obrońca oskarżonego nie wykazał, aby przedmiotowa opinia pozostawała poza sferą rozważań Sądu I instancji. Sąd Okręgowy w części motywacyjnej wyroku przytoczył okoliczności, które miał na uwadze wymierzając oskarżonemu karę 2 lat pozbawienia wolności (k. 731v-732). Poza okolicznościami dotyczącymi stopnia społecznej szkodliwości czynu i winy sprawcy oraz jego dotychczasowej karalności za umyślne przestępstwa podobne (k. 696-697) Sąd meriti miał na uwadze młody wiek oskarżonego, odbycie przez niego kary w innej sprawie za przestępstwo popełnione w zbliżonym okresie oraz aktualną postawę życiową.

Analiza akt sprawy prowadzi do przekonania, że Sąd I instancji uwzględnił wszystkie okoliczności o istotnym znaczeniu dla wymiaru kary, w tym dotyczące właściwości i warunków osobistych oskarżonego oraz sposobu zachowania po popełnieniu przestępstwa. Uzasadnienie rozstrzygnięcia co do sankcji karnej spełnia wymogi, o których mowa w art. 424 § 2 k.p.k. Brak odwołania się do opinii Dyrektora AŚ w Radomiu (k. 700-701) nie oznacza, że pozytywne aspekty dotyczące sposobu funkcjonowania oskarżonego w warunkach izolacji, a wynikające z tej opinii,

zostały przez Sąd I instancji pominięte. Opinia ta nie daje podstaw do zakwestionowania prawidłowości ustaleń Sądu I instancji w części dotyczącej wymiaru kary. Wbrew twierdzeniom obrońcy ustalenia co do przebiegu procesu resocjalizacji oskarżonego w związku z odbywaniem kary orzeczonej w innej sprawie nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia. Okoliczności wskazane w opinii nie są na tyle doniosłe, by upoważniały do wniosku, że wobec oskarżonego zachodzi pozytywna prognoza kryminologiczna. Sąd Apelacyjny zauważa, że formułowanie takiej prognozy wobec osób uprzednio karanych i odbywających karę pozbawienia wolności wymaga szczególnej rozważliwości. Zachowanie oskarżonego określono w opinii jako poprawne, wskazano jednak, że nie był nagradzany kodeksowo, karę pozbawienia wolności odbywał w warunkach zakładu karnego typu zamkniętego w systemie zwykłym i nie był zainteresowany opracowaniem indywidualnego programu oddziaływania z uwagi na barierę językową. Nie ma zatem racji obrońca twierdząc, że dowód z opinii Dyrektora AŚ w Radomiu pozwala przyjąć, że „ cel kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego w innej sprawie za przestępstwo popełnione w tym samym okresie, w którym miał dopuścić się on czynu zabronionego, będącego przedmiotem niniejszego postępowania został już osiągnięty”.

Dokonując zatem oceny zarzutu z pkt I w tym aspekcie uznać należy, że ewentualne pominięcie dowodu z opinii Dyrektora AŚ w Radomiu (czego jednak w niniejszej sprawie nie wykazano) nie miało wpływu na

treść wyroku w zaskarżonej części (dotyczącej rozstrzygnięcia o karze).

Odnosząc się do drugiego zarzutu apelacji obrońcy Sąd Apelacyjny nie stwierdził, aby kara w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności orzeczona wobec oskarżonego za przypisany mu czyn nosiła cechy rażącej niewspółmierności (surowości). Nie ulega wątpliwości, że podstawą środka odwoławczego w zakresie orzeczenia o karze może być wyłącznie jej rażąca niewspółmierność.

Zarzut rażącej niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnosić wówczas, gdy kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy ani okoliczności popełnienia przestępstwa, ani osobowości sprawcy – innymi słowy, gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą, jej niewspółmierność zachodzi w takim stopniu, że kara orzeczona przez Sąd I instancji nie daje się zaakceptować.

Zasady i dyrektywy orzekania w przedmiocie kary pozostawiają Sądowi pewien zakres swobody w procesie jej wymierzania, a granice tej swobody określa wskazana w art. 438 pkt 4 k.p.k. rażąca niewspółmierność kary. Jak podnosi się w orzecznictwie, zarzut oparty na tej podstawie może być uznany za zasadny, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności można przyjąć, że zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd pierwszej instancji a karą, którą należałoby wymierzyć w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw sądowego wymiaru kary (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada

1973 r., III KR 254/73, Lex nr 1674340, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 czerwca 2016 r., II AKa 156/16, Lex nr 2172530).

Tego rodzaju sytuacja w niniejszej sprawie nie występuje.

Przepis art. 53 § 1 i 2 k.k. formułuje dyrektywy sędziowskiego wymiaru kary. Wybór dyrektywy społecznego oddziaływania kary jako wiodącej, leży w uprawnieniach sądu wymierzającego karę, podobnie jak akceptacja takiego wyboru przez sąd odwoławczy. Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku przytoczył okoliczności, które miał na uwadze przy wymiarze kary nadając im właściwą rangę i znaczenie (k. 731v-732). Sąd I instancji przedstawił uzasadnienie swojego rozstrzygnięcia zarówno w zakresie wyboru rodzaju kary, jak też jej rozmiaru. Sąd Apelacyjny w całości podziela argumentację Sądu meriti uznając rozstrzygnięcie o karze za słuszne. Kara w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności jest adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości przypisanego czynu i stopnia zawinienia sprawcy, uwzględnia także właściwości i warunki osobiste oskarżonego, które - stanowiąc okoliczności o charakterze łagodzącym - nie mogły doprowadzić do zmiany orzeczenia w badanym zakresie.

Jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy jedną z istotnych okoliczności obciążających wpływających na surowszy wymiar kary jest dotychczasowa karalność oskarżonego za umyślne przestępstwa podobne (karta karna - k. 697), co świadczy o tym, że oskarżony prezentuje lekceważący stosunek do porządku prawnego. Kierując się powyższymi względami

Sąd I instancji słusznie ocenił, iż prognoza kryminologiczna wobec oskarżonego nie jest jednoznacznie pozytywna. W tym stanie rzeczy okoliczność, na którą powołuje się obrońca w apelacji, a dotycząca przebiegu procesu resocjalizacji w związku z odbywaniem przez oskarżonego kary orzeczonej za czyn popełniony w zbliżonym okresie i pozytywnej oceny jego zachowania w zakładzie karnym, nie zmienia tej oceny.

Reasumując stwierdzić należy, że orzeczona wobec oskarżonego kara 2 lat pozbawienia wolności nie nosi cech rażącej niewspółmierności w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k. Tylko zaś taka ocena może doprowadzić do zmiany wyroku w zaskarżonej części.

W świetle powyższych rozważań zarzuty podniesione w apelacji należało ocenić jako niezasadne.

Wniosek

Wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie orzeczenia o karze i wymierzenie oskarżonemu łagodniejszej kary pozbawienia wolności.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Brak podstaw do uwzględnienia wniosku wobec bezzasadności zarzutów apelacji.

OKOLICZNOŚCI **PODLEGAJĄCE**
UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU

4.1.	Nie stwierdzono.
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
-----	-----
ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Rozstrzygnięcie o karze.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Brak podstaw do uznania zasadności zarzutów apelacji obrońcy, a w konsekwencji zmiany zaskarżonego w części dotyczącej orzeczenia o karze, która nie nosi cech rażącej niewspółmierności w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k. (argumentacja jak punkcie 3.1. uzasadnienia).	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
5.3.1.1.1.	----- # art. 439 k.p.k. -----
Zwięźle o powodach uchylenia	

5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
Pkt II	Kierując się treścią art. 624 § 1 k.p.k. Sąd Apelacyjny zwolnił oskarżonego w całości od kosztów sądowych za II instancję mając na uwadze sytuację osobistą i majątkową oskarżonego, w tym fakt, iż ma do odbycia karę pozbawienia wolności, a ponadto został obciążony

obowiązkiem naprawienia szkody w znacznej wysokości (pkt II wyroku).

PODPIS

SSA Katarzyna Capałowska SSA Dorota Radlińska SSO del. Anna Grodzicka

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Rozstrzygnięcie o karze		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	Uchylenie	#	Zmiana